

Τα μέλη του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων εκφράζουν, κατά πλειοψηφία, την έντονη αποδοκιμασία τους για την κατάργηση της διδασκαλίας των Αρχαίων Ελληνικών από το πρωτότυπο στο Γυμνάσιο. Ο βαθμός ανταπόκρισης των μαθητών στη διδασκαλία λογοτεχνικών κειμένων από το πρωτότυπο είναι ένα στοιχείο, το οποίο θα έπρεπε να λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να επιτευχθούν βελτιώσεις στη μέθοδο διδασκαλίας και όχι να θεωρείται επιχείρημα υπέρ της κατάργησής τους. Συγκεκριμένα, η διδασκαλία της...αρχαίας ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας υπηρετεί τόσο γλωσσολογικούς και πολιτισμικούς, όσο και παιδαγωγικούς στόχους, έτσι ώστε αποτελεί αναντικατάστατο μέρος του προγράμματος της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Η διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών είναι απαραίτητη σε αυτήν τη φάση της εκπαίδευσης, διότι οπλίζει το μαθητή με τα κατάλληλα εργαλεία, ώστε να μπορεί να κατανοήσει τη γλώσσα του σε μια ιστορική προοπτική, η οποία οδηγεί από την αρχαιότητα στο σήμερα περνώντας από τους βυζαντινούς χρόνους. Ο απόφοιτος Γυμνασίου, χάρη στα μαθήματα Αρχαίων Ελληνικών, μπορεί να ασκηθεί στο να εντοπίζει βασικές ιδιαιτερότητες κάθε περιόδου, αλλά και στοιχεία συνέχειας στην ιστορία της ελληνικής γλώσσας, να γίνει ικανός στο να προσεγγίζει ευκολότερα ποικίλες μορφές αρχαϊζουσας γλώσσας, οι οποίες εμπλουτίζουν τον προφορικό και γραπτό νεοελληνικό λόγο, καθώς και στο να αναγνωρίζει ευκολότερα τον τόσο συχνό διάλογο μεταξύ των λογοτεχνικών μνημείων της Νέας Ελληνικής και των έργων της κλασικής αρχαιότητας, ιδιαίτερα επειδή, όσοι μαθητές δε συνεχίζουν τις σπουδές τους στο Γενικό Λύκειο, δε θα έχουν ποτέ την ευκαιρία να διδαχθούν παλαιότερες μορφές της γλώσσας τους. Εξάλλου, η καλή γνώση της Αρχαίας Ελληνικής είναι σημαντικότερη, μεταξύ άλλων διότι η Νέα Ελληνική αφενός διατηρεί την ιστορική ορθογραφία των λέξεων, για την οποία η ετυμολογία είναι απαραίτητη, αφετέρου διότι περιέχει χιλιάδες λέξεις, φράσεις και εν γένει γλωσσικό υλικό που προέρχεται κατ' ευθείαν από την Αρχαία και Μεσαιωνική Ελληνική. Επιπλέον, οι μεταφραστικές δοκιμές, στο πλαίσιο της διδασκαλίας, του παρέχουν σημαντική δυνατότητα να οξύνει την ακρίβεια και γενικότερα τη δημιουργικότητά του στη γραπτή του έκφραση. Ωστόσο, θεωρούμε αυτονόητο ότι η διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται απλώς ως ένα πολύτιμο βοήθημα για την εκμάθηση της Νέας ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας, αλλά ως διαδικασία με αυτόνομη αξία, καθώς προσφέρει μοναδικά κλειδιά στον μαθητή για την κατανόηση του αρχαιοελληνικού και του δυτικού κόσμου γενικότερα. Με άλλα λόγια, δεν πρόκειται μόνο για διδασκαλία γραμματικών τύπων, αλλά για μύηση σε κείμενα που είναι φορείς εννοιών, αξιών και προβληματισμών, οι οποίοι διαμόρφωσαν καθοριστικά τόσο την αρχαία, όσο και τη

σύγχρονη σκέψη. Από αυτήν την άποψη, θεωρούμε επίσης ατυχή την οποιαδήποτε μείωση των ωρών διδασκαλίας των Λατινικών στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Η Λατινική γραμματεία, όπως και η Αρχαία Ελληνική, αποτελούν το λίκνο της σύγχρονης δυτικής λογοτεχνίας, είναι φορείς αξιών και ιδεωδών, που έχουν διαμορφώσει αποφασιστικά τον δυτικό πολιτισμό και την ευρωπαϊκή ταυτότητα γενικά. Τα Λατινικά τέλος είναι η μητέρα γλώσσα των σύγχρονων ρομανικών γλωσσών (γαλλικών, ιταλικών, ισπανικών, κ.ά.) και βοηθούν σημαντικά στην καλύτερη εκμάθηση των ευρωπαϊκών αυτών γλωσσών και των μηχανισμών, οι οποίοι τις διέπουν. Τέλος, θα ήταν εντελώς παράδοξο, τη στιγμή που σε όλη την Ευρώπη γίνεται μεγάλη προσπάθεια, για να μη συρρικνωθεί η διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών και των Λατινικών στα Γυμνάσια, στη χώρα μας να στερήσουμε τους μαθητές από έναν τεράστιο γλωσσικό πλούτο.

Τα μέλη του Τομέα

1. Αριάδνη Γκάρτζιου, Καθηγήτρια
2. Ελένη Χουλιάρá-Ραΐου, Καθηγήτρια
3. Μαρία Λιάτση, Καθηγήτρια
4. Σωτηρούλα Κωνσταντινίδη, Αναπλ. Καθηγήτρια
5. Γερασιμούλα Ζωγράφου, Αναπλ. Καθηγήτρια
6. Ευάγγελος Καρακάσης, Αναπλ. Καθηγητής
7. Αθανασία Ζωγράφου, Αναπλ. Καθηγήτρια
8. Μαρία Παπαδημητρίου, Επικ. Καθηγήτρια
9. Ελένη Γκαστή, Επικ. Καθηγήτρια
10. Φώτης Πολυμεράκης, Επικ. Καθηγητής
11. Σουλβάνα Χρυσικοπούλου, Επικ. Καθηγήτρια
12. Χαρίλαος Αυγερινός, Επικ. Καθηγητής